

خبرنامه برق کشورهای هم جوار

۳۱ فروردین ماه ۱۳۹۳ - شماره ۱۶- دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی - گروه آمار و اطلاعات برق و انرژی

این خبرنامه به همراه آدرس اینترنتی هر یک از خبرها در سایت دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی به نشانی <http://pep.moe.gov.ir> قابل دسترس است.

آذربایجان

✓ آذربایجان جهت رساندن سطح تولید برق سرانه نیروگاه‌های این کشور به کشورهای توسعه یافته، نیازمند افزایش ده گیگاوات به ظرفیت بخش برق خود در آینده‌ای نزدیک است. بنابر اظهارات وزیر انرژی این کشور، این بخش نیازمند جذب ۴ میلیارد منات (۵/۱ میلیارد دلار) سرمایه‌گذاری جهت رسیدن به هدف مورد نظر می‌باشد. در این صورت، حجم تولید سرانه برق در این کشور به شاخص کشورهای توسعه یافته خواهد رسید و از مرز ۳۶۰۰ کیلووات ساعت خواهد گذشت. ظرفیت تولید برق آذربایجان طی ۵ سال گذشته، حدود ۳۰ درصد افزایش یافته و هم اکنون به ۷۱۰۵ مگاوات رسیده که تولید سالانه ۲۴ میلیارد کیلووات ساعت برق را ممکن نموده است. این بدان معناست، که امکان صادرات سالانه ۲/۱ میلیارد کیلووات ساعت برق در این کشور وجود دارد. وی افزود، در این شرایط تضمین صادرات برق به اروپا، روسیه و ایران از اهمیت بسیاری برخوردار است. وی همچنین بر پروژه اتصال شبکه‌های برق آذربایجان، گرجستان و ترکیه تأکید نموده و آن را فرصتی برای صادرات برق به اروپای غربی به میزان ۳۵۰ مگاوات در سال ۲۰۱۴ و ۷۰۰ مگاوات در سال ۲۰۱۵ عنوان نمود. (۱۵ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Trend)

افغانستان

✓ دولت آلمان روز سه‌شنبه، ۱۵ آوریل، رسماً دو طرح نیروگاه برق آبی کوچک در استان بدخشان را به وزارت انرژی و آب افغانستان ارائه کرد. این دو طرح توسط شرکت برق ملی افغانستان پشتیبانی می‌گردد و به بهره‌برداری می‌رسد. هزینه این دو پروژه حدود ۵ میلیون دلار می‌باشد. این دو طرح کوچک برق آبی هرکدام به ظرفیت ۲۸۰ و ۱۲۵ کیلووات بوده و در اواخر سال ۲۰۱۳ به اتمام رسیده است و در حال حاضر، آماده تحویل رسمی به دولت افغانستان می‌باشد. (۱۵ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Wadsam)

امارات متحده عربی

✓ در حال حاضر شرکت‌های ایتالیایی در نمایشگاه آب، انرژی، فناوری و محیط زیست (ویتکس) که در دبئی افتتاح گردیده، حضور دارند. ارزش پروژه‌های انرژی پاک خاتمه یافته در محدوده کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، ۴/۵ میلیارد دلار است. عربستان سعودی ۱ میلیارد دلار در خصوص پروژه‌های مربوط به آب سرمایه‌گذاری کرده و امارات متحده عربی ۳/۵ میلیارد دلار برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی اختصاص داده است. بر اساس طرح استراتژیک این کشور در سال ۲۰۳۰، امارات متحده عربی در نظر دارد ۵ درصد از برق خود را از طریق نیروگاه‌های خورشیدی تولید نماید. از هفت شیخ نشین این کشور، اولین پنل خورشیدی در منطقه فجیره ساخته شده که ۱۰ سال پیش آغاز به کار کرده است. ابوظبی در سال ۲۰۱۳، نیروگاه خورشیدی شمس ۱ را به منظور تأمین برق ۲۰ هزار خانوار افتتاح نمود، در حالی که دبئی در سال ۲۰۱۲ آغاز به ساخت پارک خورشیدی نمود که قادر به تولید ۱۰۰۰ مگاوات برق تا سال ۲۰۳۰ خواهد بود. ۴۰ کشور در این نمایشگاه شرکت کرده‌اند. (۱۴ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Anna Lindh Foundation)

افغانستان / پاکستان

✓ افغانستان از مخالفت با راه‌اندازی پروژه برق آبی ۴۳۰۰ مگاواتی سد داسو واقع بر رودخانه سند در پاکستان، صرف‌نظر کرد. وزیر آب و برق پاکستان اعلام کرد که روز جمعه، توافقی بین انجمن زیرساخت و برق خصوصی (PPIB) و شرکت خصوصی برق آبی SK صورت گرفت. طبق این قرارداد، مقرر گردید تا دو طرف، پروژه برق آبی سوکی کیناری را با هزینه ۱/۸ میلیارد دلار، در منطقه من صحرا، خیبر-پختونخوا توسعه دهند. وی گفت که دولتش در نظر دارد تا تمام راه‌های ممکن برای تولید برق ارزان از منابع انرژی داخلی مانند زغال‌سنگ، بادی، خورشیدی و نیروگاه‌های برق

آبی را فراهم آورد. وی گفت که بخش دولتی برای راهاندازی سد داسو به منابع مالی نیاز دارد. بانک جهانی به احتمال زیاد قرار است وامی به میزان ۴/۵ میلیارد دلار را در اختیار این کشور قرار دهد. (۱۲ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Islamabad Radio)

✓ ماه گذشته، شورای امنیت ملی افغانستان با احداث پروژه برق آبی داسو مخالفت کرد و این روند همچنان ادامه دارد. پاکستان در نظر دارد تا این پروژه را بر روی رودخانه سند با هزینه‌ای نزدیک به ۷/۵ میلیارد دلار راهاندازی کند و انتظار می‌رود که این نیروگاه بتواند ۴۳۰۰ مگاوات برق تولید نماید. وزارت خارجه افغانستان روز سه‌شنبه اظهارات وزرای پاکستان را مبنی بر اینکه کابل از مخالفت با این طرح کناره‌گیری کرده است، رد کرد. چرا که راهاندازی این پروژه می‌تواند پیامدهای منفی جدی زیست محیطی برای دولت افغانستان در پی داشته باشد. افغانستان از بانک جهانی و دیگر وام دهندگان بین‌المللی درخواست کرد که ارائه وام برای اجرای این پروژه را برای کشور پاکستان متوقف سازند. دولت پاکستان نیز به دنبال گرفتن ۷۰۰ میلیون دلار وام برای این پروژه از بانک جهانی می‌باشد. انتظار می‌رود که کار احداث این پروژه از ابتدای امسال شروع شده باشد. به گفته مقامات پاکستان، مطالعات امکان‌سنجی و طراحی و مهندسی تفصیلی این پروژه در حال حاضر به اتمام رسیده است. مراسم کلنگ زنی برای این پروژه توسط نواز شریف در ۱۵ ماه می برگزار و کار ساخت و ساز این پروژه رسماً آغاز می‌شود. (۱۶ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: The Express Turbine)

پاکستان

✓ وزیر آب و برق مولتان پاکستان گفت که دولت در حال تصمیم‌گیری است که عرضه برق به مناطقی را که در آنها بالاترین میزان برق دزدی صورت می‌گیرد، متوقف کند. او اعلام کرد که دستور قطع عرضه برق مختص فیدرهای است که تلفات خطوط آنها به علت دزدی متجاوز از ۹۰ درصد می‌باشد. او به تمام کسانی که در پرداخت قبض برق خود قصور کرده‌اند مهلت ۱۵ روزه داد و گفت این دستور در کل کشور قابل اجراست و مختص منطقه خاصی نیست. (۱۵ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: The Nation)

✓ دولت‌های استانی و تشکیلات بزرگ سازمانی پاکستان از پرداخت قبوض برق خود سر باز می‌زنند. وزیر آب برق پاکستان گفت سرقت برق سابقه ۶۵ ساله دارد. وی ادامه داد با آغاز یک سری پروژه‌ها در سال جاری، تا پایان سال ۲۰۱۷، بین ۶ تا ۷ هزار مگاوات برق به شبکه افزوده خواهد شد. (۱۵ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: The News)

✓ وزیر فدرال آب و برق پاکستان گفت که در تابستان ۲۰۰۰ مگاوات به ظرفیت شبکه ملی افزوده خواهد شد. او در گفتگو با یک شبکه خبری افزود، جهت رویارویی با کمبود برق در ماه مبارک رمضان تدابیری انجام شده که طی این مدت هیچگونه خاموشی نخواهیم داشت. وی همچنین گفت که با برنامه‌ریزی‌های آتی برق ارزان به مصرف‌کنندگان عرضه خواهد شد و افزود در حال حاضر تولید برق از طریق نیروگاه‌های برق آبی ۱۷۰۰ مگاوات است. او در ادامه گفت که خاموشی‌های برق از اکتبر ۲۰۱۳ تا مارس ۲۰۱۴ به شکل قابل توجهی کاهش یافته است. او همچنین هشدار داد که در تابستان برق کسانی که صورت حساب خود را پرداخت نکرده‌اند و یا کسانی که سرقت برق انجام داده‌اند، قطع خواهد شد. (۱۴ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Pakistan Tribune)

✓ پاکستان بیش از دوازده پروژه جدید نیروگاهی برای تأمین برق در شبکه ملی انرژی خود در دست اجرا دارد. از جمله این پروژه‌ها ساخت سدها و بهره‌برداری بیشتر از معادن زغال‌سنگ است. بخش انرژی پاکستان می‌تواند در حدود ۱۶۰۰۰ مگاوات برق تولید کند، اما این کشور نیازمند ۲۱۰۰۰ مگاوات است. گزارش "سیاست‌گذاری انرژی در صنعت برق پاکستان" نشان می‌دهد که تا سال ۲۰۲۰ تقاضا به ۲۶۰۰۰ مگاوات خواهد رسید و این کشور را با موقعیت وخیمی روبرو خواهد کرد. در حال حاضر، ظرفیت تأمین برق برخی از صنایع پاکستان مانند صنعت کود، به حدود ۵۰ درصد در شش ماه گذشته کاهش یافته و از سویی باعث بسته شدن و وقفه در انتقال گاز نیز شده است. از دیگر مشکلات پاکستان واردات انرژی گران قیمت در طول چند سال گذشته است که موجب کاهش ذخایر ارزی شده است. (۱۴ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: The International Business Times)

تاجیکستان

✓ افغانستان تا ۲ سال آینده نیز به عنوان خریدار اصلی برق تاجیکستان باقی می‌ماند. به گزارش اوستا (Avesta)، منبع خبری بخش انرژی تاجیکستان، جغرافیای صادرات برق تاجیکستان با تکمیل ساخت خطوط انتقال برق جدید ولتاژ بالا گسترش خواهد یافت. در حال حاضر، تاجیکستان فقط به افغانستان و قرقیزستان برق صادر می‌کند. با اتمام ساخت خطوط انتقال برق جدید، شامل CASA-1000، بازار صادرات برق تاجیکستان گسترش می‌یابد و همچنین حجم فروش آن افزایش خواهد یافت. صادرات برق به افغانستان افزایش خواهد یافت و پاکستان آماده واردات برق به میزان

تقریبی ۴۰۰۰ مگاوات از تاجیکستان می‌باشد. صادرات برق به طور عمده به وسیله تولید نیروگاه‌های برق آبی دایر بر روی رودخانه و خش صورت می‌گیرد. تاجیکستان در سال ۲۰۱۳، ۹۳۷/۴ میلیون کیلووات ساعت برق به افغانستان صادر کرده است. (۱۴ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: CA-News)

ترکیه

✓ شرکت سهامی برق مترو در تاریخ ۱۴ آوریل در استانبول، اسناد مالی به مبلغ ۹۸/۶ میلیون دلار مربوط به یک پروژه بادی به ظرفیت ۵۰ مگاوات شامل ۲۰ توربین بادی ۲/۵ مگاواتی نوردکس آلمان (N100) واقع در ایالت سند پاکستان را امضاء نمود. انتظار می‌رود اقدامات مالی این پروژه تا جولای ۲۰۱۴ پایان یافته و بهره‌برداری تجاری آن تا پایان سال ۲۰۱۵ آغاز گردد. برق تولیدی توسط شرکت مترو به شرکت توزیع برق و دیسپاچینگ ملی پاکستان بر مبنای قیمت‌های ثابت ۲۰ ساله بر اساس تفاهم صورت گرفته در راستای سیاست‌های توسعه انرژی‌های تجدید پذیر توسط دولت پاکستان، فروخته خواهد شد. این پروژه توسط منابع بین‌المللی اعطایی به دولت پاکستان توسط بانک‌های تجارت و توسعه IFC و ECO (زیر مجموعه بانک جهانی) و قسمتی از آن به روپیه توسط چندین بانک داخلی پاکستانی تأمین می‌گردد. (۱۷ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: BUSINESS ER RECORD)

روسیه

✓ دولت روسیه ۲۸ می الی ۱۰ ژوئن ۲۰۱۴ را جهت مزایده برای پروژه‌های سرمایه‌گذاری در بخش انرژی‌های نو برای سال‌های ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۸ در این کشور تعیین نمود. تعدادی پروژه بادی با ظرفیت ۱۶۴۵ مگاوات و همچنین تعدادی پروژه خورشیدی با ظرفیت ۴۹۶ مگاوات جهت مزایده ارائه خواهند شد و نتیجه مزایده تا قبل از ۳۰ ژوئن ۲۰۱۴ اعلام می‌گردد. این مزایده‌ها در عین کاهش اعتبارات مورد نیاز برای پروژه‌های برنامه ریزی شده، موجب شکوفایی و توسعه بخش انرژی‌های تجدید پذیر روسیه خواهد شد. در راستای این برنامه، برندگان مزایده، از حق مدیریت بهره‌برداری از پروژه برای ۱۵ سال برخوردار خواهند بود و نرخ برگشت سرمایه از ۱۴ درصد کمتر نخواهد بود، این در حالی است که محدودیت سالانه برای حجم کلی تولید برق از این پروژه‌ها ۶ الی ۷ مگاوات می‌باشد. برای آمادگی هر چه بیشتر برای اجرای این برنامه، رئیس جمهور روسیه از دستگاه‌ها و مؤسسات مالی دولتی این کشور خواست تا شرایط اعطای وام را برای توسعه دهندگان انرژی پایدار تسهیل نموده و از پروژه‌های تجدید پذیر حمایت نمایند. از اقدامات پیش‌بینی شده دولت، تمدید شرایط وام و نرخ بهره پایین‌تر می‌باشد. همچنین رئیس جمهور روسیه از مدیران ذیربط خواست تا توسعه و ارتقاء کاربرد صنعتی بیوماس در تولید برق را در دستور کار خود داشته باشند. در حال حاضر تولید برق از انرژی‌های تجدید پذیر، تنها ۰/۸ درصد از تقاضای برق کشور را تأمین می‌نماید. اما انتظار می‌رود که این سهم به ۲/۵ درصد افزایش یابد. اگرچه اخیراً روسیه پیشرفت‌هایی را در زمینه توسعه انرژی پایدار داشته ولی، بازارهای تجدیدپذیر در این کشور هنوز به توسعه یافتگی کشورهای غربی نرسیده است. به نظر می‌رسد بزرگترین موانع در این راه، در وهله اول عدم توسعه قوانین مربوطه، دوم، کمبود سرمایه‌گذاری در این بخش به دلیل بحران کلی بخش برق، سوم، عدم حمایت کافی از این بخش توسط دولت و در آخر کاهش مصرف برق باشند. یکی از نقاط ضعف اصلی این بخش، انحصار طلبی دولت و عدم رقابت پذیری در بخش برق روسیه است. گام‌های کمی در این راه برداشته شده و در وهله اول این اقدامات موجب افزایش قیمت‌ها برای مصرف کنندگان نهایی خواهد شد. به عقیده کارشناسان بخش انرژی روسیه، تغییر در این بخش و بازار برق روسیه مستلزم پروسه‌ای سخت و زمان‌بر می‌باشد. پاییز گذشته برای اولین بار مزایده جهت سرمایه‌گذاری بر روی پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر در روسیه انجام شد و اعطای یارانه برای ۳۹ پروژه برق پایدار با مجموع ظرفیت ۵۰۴ مگاوات انجام گرفت. (۱۰ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Renewable World Energy.com)

عراق

✓ شرکت Gazprom Neft روسی اعلام کرد که اگر عراق، میدان گازی بدر را به نیروگاه برق در شرق استان واسط متصل کند، به تأمین برق در این منطقه کمک خواهد کرد. این شرکت، جهت ساخت خط لوله ۶۰ مایلی برای اتصال میدان بدر به نیروگاه برق زیبده در شرق استان واسط، از یک شرکت پاکستانی مشاور پاکستانی استفاده خواهد کرد. این شرکت روسی گفت، قرار است که تا سال ۲۰۱۵، انتقال گاز به میزان ۱۵۵ میلیون فوت مکعب از طریق این خط آغاز شود. (۱۱ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: energy-daily)

✓ بخش ونتیکس شرکت ABB اعلام کرد که برای راه‌اندازی سیستم‌های مدیریت انرژی در عراق، توافقنامه‌ای را با وزارت برق این کشور به امضاء رسانیده است. این سیستم به بهبود در دسترسی، عملکرد و قابلیت اطمینان تولید برق از مراکز کنترل اصلی واقع در بغداد، کرکوک و بصره کمک

خواهد کرد. این قرارداد بخشی از یک نوآوری عمده برای کمک به بازسازی یک سیستم انتقال برق مدرن و قابل اعتماد برای عراق می‌باشد. وزارت برق این کشور برای بروزرسانی مراکز کنترل منطقه‌ای موجود (RCCs) و جایگزین کردن سیستم‌های قدیمی، از نرم افزار (Ventyx Network Manager) SCADA EMS (کنترل نظارتی و اکتساب داده‌ها و سیستم‌های مدیریت انرژی) استفاده می‌نماید. (۱۴ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: PennEnergy)

✓ قراردادی به ارزش تقریبی ۲۲۵ میلیون یورو برای تهیه تجهیزات تولید برق واحد گازی نیروگاه سیکل ترکیبی الانبار در استان انبار واقع در عراق مابین شرکت آلستوم و این نیروگاه بسته شد. قرار است این نیروگاه ۱۶۴۲ مگاواتی در سال ۲۰۱۶ راه‌اندازی شود. آلستوم در حال حاضر نیز در حال ساخت واحد گازی نیروگاه برق المنظوریه با تولید ۷۲۸ مگاوات در استان دیاله واقع در شمال شرق بغداد می‌باشد و همچنین به تازگی قرارداد ساخت نیروگاه ۷۴۰ مگاواتی زبیر را با شرکت ENI عراق به امضاء رسانیده است. این نیروگاه با استفاده از توربین‌های گازی GT13E2 راه‌اندازی خواهد گردید. این شرکت، همچنین توربین‌های گازی نیروگاه النجف را که سال گذشته به بهره‌برداری رسید، تأمین کرده است. آلستوم همچنان به کمک به بازسازی واحدهای راه‌اندازی شده از جمله واحد ۱ نیروگاه گاز سوز نجف واقع در ۱۶۰ کیلومتری بغداد ادامه می‌دهد. (۱۴ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: PennEnergy)

کاسا ۱۰۰۰

✓ علیرغم پیشرفت قابل ملاحظه در روند پروژه CASA-1000، اختلافاتی بر سر تعرفه برق بین کشورهای قرقیزستان، تاجیکستان، افغانستان و پاکستان وجود دارد. این کشورها به دنبال توسعه تجارت برق و ایجاد یک بازار برق منطقه‌ای می‌باشند. از سال ۲۰۰۵، این کشورها همکاری‌های داخلی خود را افزایش داده‌اند و با انواع موسسات مالی بین‌المللی از جمله بانک جهانی ارتباط برقرار کرده‌اند. وزیر دارایی پاکستان در دیداری که با معاون ریاست بانک جهانی منطقه آسیای جنوبی داشته است، گفت، وی در تلاش است که اختلاف بر سر مسائل تعرفه میان کشورهای درگیر پروژه CASA-1000 را محدود نماید و امید آن دارد که کشورها اختلاف را کنار گذاشته و این پروژه را عملی سازند. (۱۳ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Daily Times)

کویت

✓ عرصه سیاسی کویت به ویژه پارلمان این کشور درگیرودار بحث و بررسی حذف و یا تقلیل یارانه‌های انرژی می‌باشند. اغلب دست اندرکاران این کشور معتقدند که این امر مستلزم تحلیل و بررسی‌های بیشتری جهت نیل به نتیجه مطلوب است. سوخت و برق دو حامل انرژی در این کشور هستند که به شکل عمده‌ای مشمول یارانه‌های دولتی می‌شوند. اخیراً مصوبه‌ای توسط وزیران آب و برق و انرژی به مجلس تقدیم شده که یارانه بنزین برای مهاجران به کلی حذف گشته و یارانه برق نیز برای این گروه کاهش یابد و برق به نرخ تمام شده آن در بازار به این افراد فروخته شود. بعضی از سیاستمداران با این موضوع موافق و بعضی نیز مخالف بوده و معتقدند این کار باعث به وجود آمدن بازار سیاه در بخش انرژی کشور می‌گردد. ریاست کمیته مالی کویت، از این اقدام دولت در راستای تقلیل هزینه‌ها قدردانی نموده اما اجرای آن را مستلزم بررسی‌های گسترده و زیربنایی می‌داند. وزیر انرژی کویت معتقد است، حذف یارانه ۲/۸ میلیون مهاجر در این کشور، موجب حفظ میلیون‌ها دینار از ذخایر دولت می‌گردد. کویت یکی از کشورهایی است که پایین‌ترین نرخ انرژی را به شهروندانش ارائه می‌نماید. بسیاری از دولتمردان این کشور معتقدند باید مقوله حذف کلیه یارانه‌ها در این کشور از حذف یارانه‌های برق جدا شود. بر اساس طرحی که توسط وزارت آب و برق به وزارت دارایی این کشور ارائه شده، یارانه طبقات خاصی از مشترکان بخش برق در این کشور حذف می‌گردد. در این طرح کلیه شهروندان اعم از شهروندان کویتی و مهاجران مشمول این طرح شده و یارانه قشر آسیب پذیر جامعه همچنان به ایشان تعلق خواهد گرفت. بر اساس اظهارات یک منبع آگاه دولتی، کمیته ای متشکل از وزیران وزارتخانه‌های ذی‌ربط جهت بررسی طرح اصلاح ساختار یارانه‌ها در این کشور تشکیل شده است. وی افزود بر اساس نتایج این طرح، یارانه شهروندان کویتی نسبت به میزان استفاده آنان از منابع انرژی اصلاح خواهد شد. در حال حاضر کویت برای تولید یک کیلووات ساعت برق ۴۷ فیلس هزینه می‌نماید اما قیمت فروش آن برای مصرف‌کنندگان تنها ۲ فیلس می‌باشد. چنانچه یارانه برق مهاجران در این کشور قطع شود، ایشان برای مصرف هر کیلووات ساعت برق باید حدوداً ۲۲ برابر بیشتر پرداخت نمایند. (هر ۱۰۰ فیلس برابر ۲۶/۵ سنت است) (۱۵ آوریل ۲۰۱۴ - منبع: Arabtimes)